

Temat: KIM SĄ MNISI, ZAKONNICE I CZYM SĄ ZAKONY?

a) Cel dydaktyczny: Zgłębienie wiedzy na temat życia zakonnego.

b) Cel wychowawczy: Wzrastanie w wierze przez uświadomienie sobie znaczenia służby Bogu i bliźniemu.

Pomoce: Pismo Święte, kartki A4, długopisy, kredki, krótkie charakteryzacje zakonów (aneksy 1.-4.)

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

Animator rozpoczyna spotkanie od znaku krzyża, zapalenia świecy i modlitwy do Ducha Świętego.

Prośmy Ducha Świętego, aby poprowadził nas przez to spotkanie, by było ono jak najbardziej owocne dla nas samych, jak i dla całej naszej wspólnoty.

„Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze, dodaj nam ochoty i zdolności, aby to spotkanie było dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym, przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.”

Animator wita wszystkich zgromadzonych i po wprowadzeniu atmosfery skupienia przechodzi do tematu spotkania.

2. Treść właściwa

I. Widzieć

Na początku chciałabym, abyście odpowiedzieli na dwa następujące pytania: Czym jest powołanie? Jakie znacie rodzaje powołań? Zastanówcie się przez chwilę, a zaraz wspólnie o tym porozmawiamy.

Animator daje czas na przemyślenie odpowiedzi.

- Czym więc - waszym zdaniem - jest powołanie? (powołanie to wezwanie Boga do podjęcia przez człowieka określonego sposobu życia; Boży zamysł wobec człowieka; przeznaczona komuś droga życia)

- A jakie rodzaje powołań potraficie wymienić? (kapłańskie, zakonne, do życia konsekrowanego, małżeństwa, rodzicielstwa, określonego zawodu, animatorstwa)

Dziękuję za wasze wypowiedzi.

Następne zadanie polegać będzie na zobrazowaniu waszych skojarzeń z jednym z wymienionych przed chwilą powołań, a mianowicie - powołaniem zakonnym. Wykonajcie je za pomocą prostych rysunków i symboli. Mogą one przedstawiać osoby, przedmioty, miejsca, co tylko przyjdzie wam na myśl. Gdy będziecie gotowi, zaprezentujecie efekty swojej pracy.

Animator rozdaje kartki A4 oraz kredki. Przeznacza odpowiednią ilość czasu na wykonanie zadania. Prosi kolejne osoby o omówienie swojej pracy, a następnie przechodzi do podsumowania.

Pan Bóg przygotował dla każdego człowieka odpowiednią ścieżkę życia. Wszyscy jesteśmy do czegoś powołani. To od nas zależy, czy rozpoznamy i przyjmimy Jego wolę. Często jest tak, że nie staramy się usłyszeć głosu Pana Boga, czasem nawet celowo go w sobie zagłuszamy. Niewątpliwie jednak, mamy w swoim otoczeniu wiele osób, które podążają już drogą swojego powołania. Na dzisiejszym spotkaniu skupimy się na konkretnym jego rodzaju - powołaniu zakonnym. Poszerzymy naszą wiedzę o skojarzenia głębsze niż habit, klasztor, nieustanna modlitwa. Postaramy się znaleźć wspólnie odpowiedź na pytanie:

Kim są mnisi, zakonnice i czym są zakony?

II. Osądzić

Mam dla was kolejne ćwiczenie, które tym razem wykonacie wspólnie. Osobie siedzącej obok mnie przekażę kartkę oraz długopis. Jej zadanie polegać będzie na zapisaniu na tej kartce jednej cechy, jakiegoś pojęcia, które uważa za związane ze służbą Panu Bogu, i przekazaniu kartki dalej. Każda kolejna osoba ma zrobić dokładnie to samo, nie powtarzając przy tym żadnej z wymienionych wyżej cech.

Animator podaje kartkę i długopis pierwszej osobie. Kiedy kartka okrąży wszystkich uczestników, prosi jedną osobę o odczytanie powstałej listy.

Dziękuję za waszą pracę.

Posłuchajcie teraz fragmentu Pisma Świętego i spróbujcie rozeznaczyć na jego podstawie, na czym opiera się właśnie służba Panu Bogu.

Animator wyznacza osobę do odszukania i odczytania podanego fragmentu.

Syr 2, 1-6: Synu, jeżeli masz zamiar służyć Panu, przygotuj swą duszę na doświadczenie! Zachowaj spokój serca i bądź cierpliwy, a nie trać równowagi w czasie utrapienia! Przyłgnij do Niego, a nie odstępuj, abyś był wywyższony w twoim dniu ostatnim. Przyjmij wszystko, co przyjdzie na ciebie, a w zmiennych losach utrapienia bądź wytrzymały! Bo w ogniu doświadcza się złoto, a ludzi miłych Bogu - w piecu utrapienia. Bądź Mu wierny, a On zajmie się tobą, prostuj swe drogi i Jemu zaufaj!

- Na czym zatem opiera się służba Panu Bogu? Czy wszystkie te cechy pojawiły się już wcześniej na waszej liście? (na ufności, posłuszeństwie, pokorze, wytrwałości, cierpliwości, gotowości do trudów i poświęceń, wierności i bliskości wobec Boga)

- A czy dostrzegacie w tym fragmencie jakieś związki ze swoim życiem, jakieś wskazówki? (fragment nie odnosi się tylko do księży czy zakonników, odnosi się do każdego człowieka; wskazuje nam, jak powinniśmy postępować wobec planu Pana Boga, by osiągnąć zbawienie)

Musimy być świadomi, że każdy z nas jest powołany do służby Bogu i ludziom - wszyscy chrześcijanie zostali wezwani do naśladowania swym życiem Chrystusa. Niektórzy decydują się jednak czynić to w sposób bardziej radykalny, podążając za trzema radami ewangelicznymi: ubóstwem, czystością i posłuszeństwem.

Szczególny rozwój życia konsekrowanego - bo tak się je określa - nastąpił w III wieku, kiedy to ludzie, poszukując modlitwy i samotności, zaczęli udawać się na pustynię. Po pewnym czasie utworzyli oni wspierające się i dzielące różnymi obowiązkami wspólnoty oraz klasztory. Te z nich, które pozostały wierne pierwotnemu ideałowi i oddały się przede wszystkim modlitwie, nazywamy kontemplacyjnymi. Pozostałe, pełniące misję apostołską w bardziej zróżnicowany sposób, skupiły się ponadto na określonych zadaniach.

Posługa w zakonie wymaga podjęcia życia konsekrowanego, ale również postępowania według pewnych norm. Posłuchajmy, co mówi nam na ten temat Katechizm Kościoła Katolickiego.

Animator prosi jedną osobę o odczytanie podanego fragmentu.

KKK 925: Życie zakonne, powstałe w pierwszych wiekach chrześcijaństwa na Wschodzie i praktykowane w instytutach kanonicznie erygowanych przez Kościół, różni się od innych form życia konsekrowanego przez swój aspekt kultowy, publiczną profesję rad ewangelicznych, życie braterskie prowadzone we wspólnocie, świadectwo dawane zjednoczeniu z Chrystusem i Kościołem.

W celu przybliżenia wam istoty życia w zakonie, chciałabym przedstawić wam teraz kilka informacji na ten temat:

- Podczas ślubów osoby wstępujące do wspólnoty zobowiązują się do przestrzegania rad ewangelicznych i niekiedy dodatkowego ślubu związanego ze szczególnym charyzmatem danego zakonu (na przykład: jezuici składają ślub posłuszeństwa papieżowi w sprawach misji, pijarzy podejmują szczególną troskę w wychowywaniu dzieci i młodzieży, siostry Misjonarki Miłości przyjmują obowiązek służby najbiedniejszym).
- Reguły zakonne mają za zadanie regulować życie codzienne zakonników. Do najbardziej znanych autorów reguł zakonnych należą: św. Augustyn, św. Benedykt i św. Franciszek.
- Mężczyzn należących do zakonu określa się jako mnichów, zakonników bądź braci (jedynie zakonnikom-kapłanom przysługuje miano ojców), zaś kobiety jako mniszki, zakonnice bądź siostry.
- Znakiem rozpoznawczym członków zakonów jest noszony przez nich habit, choć istnieją także zakony bezhabitowe, tzw. ukryte.

Ufam, że ten mini-wykład przybliżył wam nieco realia życia w zakonie, ponieważ teraz skupimy się na głębszym poznaniu kilku wybranych wspólnot. Wasze zadanie polegać będzie na ciekawym przedstawieniu informacji na temat wskazanego zakonu, ale... za pomocą piosenki. Możecie posłużyć się w tym celu melodią jakiegoś znanego utworu, zaparować lub wymyślić coś zupełnie nowego. W stworzeniu odpowiedniego tekstu posłużą wam notatki, które za chwilę otrzymacie.

Animator wyznacza 4 grupy. Rozdaje krótkie charakteryzacje zakonów (aneksy 1.-4.), kartki A4 oraz długopisy. Przeznacza odpowiednią ilość czasu na przygotowanie zadania. W razie potrzeby pomaga uczestnikom.

Jeśli wszystkie grupy są już gotowe, przejdźmy do prezentacji efektów waszej pracy.

Kolejne grupy przedstawiają przygotowane przez siebie piosenki.

Dziękuję wszystkim grupom za zaangażowanie i oryginalne wystąpienia!

Jak mogliście usłyszeć, pochodzenie i działalność zakonów bywają bardzo zróżnicowane. Wszystkie istnieją jednak po to, by służyć Bogu i Kościołowi - takie jest ich główne zadanie. Życie we wspólnocie oraz liczne wyrzeczenia mają pomagać członkom zakonów w ich drodze do nieba.

Należy jednak pamiętać, że życie w zakonie jest formą bardzo złożoną. Być może czeka ono kogoś z nas. Zastanówmy się więc, jakie mogą być jego plusy oraz minusy i podyskutujmy wspólnie na ten temat.

- Jakie zatem dostrzegacie wady i zalety życia zakonnego? (*zalety: nieustanna formacja, posiadanie wspólnoty, działalność duszpasterska, pomoc potrzebującym; wady: liczne ograniczenia, samotność wynikająca z niemożności założenia własnej rodziny, duża zależność od przełożonego, częste zmiany domu zakonnego*)

Dziękuję za wasze wypowiedzi.

Chciałabym, aby to ćwiczenie uświadomiło nam, że niekoniecznie powinniśmy pojmować wyrzeczenia związane z przystąpieniem do zakonu jako jego wady. Mogą one stanowić dla nas krzyż, lecz nigdy nie są niczym złym, gdyż krzyż ten przybliży nas do Chrystusa. Pamiętajmy, że wszelkie trudy życia wpływają na naszą relację z Bogiem i umożliwiają rozwój naszej wiary. Bóg zawsze je widzi i docenia.

III. Działać

Na koniec proszę jeszcze jedną osobę o odczytanie krótkiego fragmentu z Pisma Świętego.

Ga 5, 13-14: Wy zatem, bracia, powołani zostaliście do wolności. Tylko nie bierzcie tej wolności jako zachęty do hołdowania ciału, wręcz przeciwnie, miłością ożywieni służcie sobie wzajemnie! Bo całe Prawo wypełnia się w tym jednym nakazie: Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego.

Fragment ten wspomina o wielkiej wartości przykazania miłości, do którego Bóg szczególnie nas powołuje. Służyć naszym bliźnim możemy na wiele różnych sposobów, wykorzystując chociażby nasze talenty. Chciałabym, abyśmy stworzyli teraz wspólnie taki plakat, na którym każdy z nas napisze jedną rzecz, jaką może ofiarować od siebie innym, coś, w czym jest dobry.

Animator podaje kartkę i długopis pierwszej osobie. Kiedy kartka okrąży wszystkich uczestników, prezentuje efekty.

Bóg raduje się, gdy kroczymy ścieżką naszego powołania. Choć nie zawsze jest ona prosta i kolorowa, nie ma piękniejszej formy życia niż ta, w której oddajemy Mu się w pełni i przyjmujemy Jego wolę taką, jaką jest. Zachęcam was, byście modlili się o dobre rozeznanie swojego powołania i przez łączność w modlitwie wspierali także wspólnoty zakonne z całego świata.

Serdecznie dziękuję wam za to spotkanie i za waszą aktywność!

3. Hasło spotkania

Syr 2, 1: „Synu, jeżeli masz zamiar służyć Panu, przygotuj swą duszę na doświadczenie!”

4. Piosenka spotkania

„Braciszkanie skrzydlaci”

5. Zadanie apostolskie

Złącz się w modlitwie ze wspólnotami zakonnymi, poproś Boga o dobre rozeznanie swojego powołania.

6. Modlitwa na zakończenie

Dziękujemy Ci, Boże, za czas tego spotkania. Umocnij nas, byśmy każdego dnia odkrywali swoje powołanie i kroczyli ścieżką, którą dla nas przygotowałeś, gotowi na wszelkie wyrzeczenia. „Ojcze Nasz...”.

Zakon Braci Mniejszych

Założył go w 1209 roku św. Franciszek z Asyżu. Potocznie nazywany jest franciszkanami lub franciszkanami brązowymi. Bernardyni czy reformaci, błędnie uważani za odrębne zakony, stanowią jego prowincje. Jest jednym z zakonów żebraczych, czyli takich, które szczególnie skupiają się na życiu w ubóstwie. Dzieli swe pochodzenie i regułę z Zakonem Braci Mniejszych Konwentualnych oraz Zakonem Braci Mniejszych Kapucynów. Jego dewizę stanowi zawołanie „Pax et Bonum”, czyli „Pokój i Dobro”. Chęć naśladownictwa św. Franciszka, powoduje, że bracia mniejsi prowadzą bardzo zróżnicowane działania, takie jak: pomoc ubogim, misje, kaznodziejstwo, prowadzenie parafii i sanktuariów, działalność naukową. Strój zakonny to brązowy habit wraz z kapturem, przepasany białym sznurem z trzema węzłami.

Herb franciszkański:

Krzyż franciszkański:

Zakon Świętego Benedykta

Założył go w 529 roku na wzgórzu Monte Cassino św. Benedykt z Nursji. Krócej nazywany jest po prostu benedyktynami. Jest to najstarszy zakon mniszy na Zachodzie, czyli taki, który pierwotnie koncentrował się tylko na modlitwie i kontemplacji Boga. Jego słynna dewiza brzmi „Ora et labora”, co oznacza „Módl się i pracuj”, a jego hasło przewodnie to „Ordo et pax”, czyli „Ład i pokój”. Benedyktyni przyczynili się do rozwoju kultury europejskiej. Położyli podwaliny pod powstanie zakonów świeckich. Prowadzą szkoły, zajmują się ogrodnictwem i zielarstwem. Pod kierunkiem benedyktynów z Tyńca dokonano przekładu Biblii, zwanego „Biblią Tyśiąclecia”. Strój zakonny to czarny habit ze szkaplerzem i kapturem, przepasany skórzanym pasem.

Herb benedyktyński:

Zakon Braci Kaznodziejów

Założył go w 1216 roku św. Dominik Guzman. Krócej nazywany jest po prostu dominikanami. Powstał przede wszystkim dla kaznodziejstwa i ewangelizacji. Dewizą zakonu jest „Veritas”, czyli „Prawda”. Wśród elementów stanowiących życie dominikańskie najważniejszymi są: wspólnota, liturgia, modlitwa prywatna, wypełnianie ślubów, nieustanne zgłębianie prawdy i posługa apostolska. Dużą wagę przywiązuje ten zakon do ubóstwa na wzór Chrystusa i Apostołów. Kładzie nacisk na studia teologiczne i filozoficzne. Przyjmuje, że należy nauczać innych tego, w czym jest się samemu zakorzenionym poprzez kontemplację. Strój zakonny to biały habit ze szkaplerzem i kapturem, przepasany czarnym skórzanym paskiem z różańcem.

Herb dominikański:

Zakon Braci Najświętszej Maryi Panny z Góry Karmel

Założyli go w 1156 roku pustelnicy z Góry Karmel. Krócej nazywani jest po prostu karmelitami. Posiada własną regułę zakonną, napisaną specjalnie dla niego przez św. Alberta - patriarchę Jerozolimy. Opiera się łączeniu samotności z życiem we wspólnocie i kontemplacji. Każdy zakonnik powinien posiadać własną celę, rozważać Prawo Boże i trwać nieustannie na modlitwie. Dewizą zakonu jest zdanie „Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum”, co oznacza „Żarliwością rozpałem się o chwałę Pana Boga”. Rozwijanie osobistej relacji z Bogiem, realizowanie kultu maryjnego, ubóstwo, praca, milczenie, post to hasła charakteryzujące życie karmelitów. Strój zakonny to brązowy habit przepasany skórzanym paskiem, szkaplerz i kaptur.

Herb karmeliński:

